

EUROPESE
REKENKAMER

Verslag over de jaarrekening van de Gemeenschappelijke Onderneming
Shift2Rail betreffende het begrotingsjaar 2017

vergezeld van het antwoord van de Gemeenschappelijke Onderneming

INHOUD

	Paragraaf
Inleiding	1-12
Oprichting van de Gemeenschappelijke Onderneming Shift2Rail	1-2
Bestuursstructuur	3-6
Doelstellingen	7-8
Middelen	9-11
De evaluatie van de Commissie	12
Oordeel	13-25
Oordeel over de betrouwbaarheid van de rekeningen	14
Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen	15
Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende betalingen bij de rekeningen	16
Verantwoordelijkheden van de leiding en de met governance belaste personen	17-19
Verantwoordelijkheden van de controleur voor de controle van de rekeningen en onderliggende verrichtingen	20-25
Budgettair en financieel beheer	26-32
Uitvoering van de begroting 2017	26-27
Meerjarige begrotingsuitvoering in het kader van Horizon 2020	28-32
Internebeheersingsmaatregelen	33-37
Internebeheersingskader	33-36
Procedures voor het plaatsen van opdrachten	37
Overige kwesties	38
Het mobiliseren van bijdragen van uit de industrie afkomstige leden	38
Informatie over de evaluaties van de Commissie	39-40
Bijlage – Follow-up van de opmerkingen van de voorgaande jaren	
Het antwoord van de Gemeenschappelijke Onderneming	

INLEIDING

Oprichting van de Gemeenschappelijke Onderneming Shift2Rail

1. De Gemeenschappelijke Onderneming Shift2Rail (S2R), gevestigd te Brussel, werd in juni 2014¹ opgericht voor een periode van tien jaar en werkt sinds 24 mei 2016 autonoom. De Gemeenschappelijke Onderneming is in 2016 begonnen haar werkzaamheden autonoom uit te voeren en de rekeningen van dit jaar zijn de tweede reeks financiële staten van S2R die door de ERK worden gecontroleerd.

2. De Gemeenschappelijke Onderneming S2R is een publiek-privaat partnerschap in de spoorwegsector. De oprichtende leden zijn de Europese Unie (EU), vertegenwoordigd door de Commissie, en partners uit de spoorwegindustrie (de belangrijkste belanghebbenden, onder wie fabrikanten van spoorweginfrastructuur, spoorwegondernemingen, infrastructuurbeheerders en onderzoekscentra). Andere entiteiten kunnen deelnemen aan de Gemeenschappelijke Onderneming als geassocieerde leden.

Bestuursstructuur

3. De bestuursstructuur van de Gemeenschappelijke Onderneming S2R omvat de raad van bestuur, de uitvoerend directeur, het wetenschappelijk comité en de groep van vertegenwoordigers van de staten.

4. De raad van bestuur bestaat uit 22 leden, met twee vertegenwoordigers van de Commissie en één vertegenwoordiger van elke deelnemer uit de sector. De raad van bestuur is verantwoordelijk voor de strategische oriëntatie en de werkzaamheden van de Gemeenschappelijke Onderneming en houdt toezicht op de uitvoering van haar activiteiten. De uitvoerend directeur is belast met het dagelijks beheer van de Gemeenschappelijke Onderneming.

¹ Verordening (EU) nr. 642/2014 van de Raad van 16 juni 2014 tot oprichting van de Gemeenschappelijke Onderneming Shift2Rail (PB L 177 van 17.6.2014, blz. 9).

5. Het wetenschappelijk comité en de groep van vertegenwoordigers van de staten vormen adviesorganen. Het wetenschappelijk comité brengt advies uit over de in de jaarlijkse werkprogramma's van de Gemeenschappelijke Onderneming op te nemen wetenschappelijke en technologische prioriteiten. De groep van vertegenwoordigers van de staten vertegenwoordigt de EU-lidstaten en de met het kaderprogramma voor onderzoek Horizon 2020 geassocieerde landen. De groep kan adviezen uitbrengen over de strategische oriëntatie van de Gemeenschappelijke Onderneming en over de koppeling tussen S2R-activiteiten en relevante nationale en regionale onderzoeks- en innovatieprogramma's.

6. In de statuten van de Gemeenschappelijke Onderneming S2R is tevens het volgende vastgelegd:

- een specifieke adviserende rol voor het Europees Spoorwegbureau van de Europese Unie om bij te dragen tot de vaststelling en uitvoering van S2R-werkplannen, en om ervoor te zorgen dat S2R-activiteiten leiden tot technische normen die de interoperabiliteit en veiligheid waarborgen;
- de oprichting van stuurgroepen voor innovatieprogramma's, die bestaan uit vertegenwoordigers van de oprichtende leden en geassocieerde leden, en van het S2R-programmabureau, dat belast is met de technische input en uitvoering van elk innovatieprogramma;
- de mogelijkheid om werkgroepen van deskundigen op te zetten om de Gemeenschappelijke Onderneming te helpen bij het uitvoeren van haar taken.

Doelstellingen

7. De Gemeenschappelijke Onderneming S2R werd opgericht om de spoorwegsector een samenwerkingsplatform te bieden om innovatie te stimuleren teneinde het concurrentievermogen van het spoorwegsysteem te verbeteren en het

spoorvervoerssysteem in Europa te versterken. Een essentieel initiatief voor het bereiken van dit doel is de totstandbrenging van de Europese spoorwegruimte².

8. De Gemeenschappelijke Onderneming S2R streeft naar de ontwikkeling, integratie, demonstratie en validering van innoverende technologieën en oplossingen die aan strenge veiligheidsnormen voldoen, met het oog op het bereiken van:

- een vermindering van de levenscycluskosten van spoorvervoer met 50 %;
- een toename met 100 % van de capaciteit van het spoorvervoerssysteem;
- een toename met 50 % van de betrouwbaarheid en stiptheid van spoorvervoersdiensten;
- het wegwerken van de resterende technische belemmeringen voor de interoperabiliteit en efficiëntie;
- het terugdringen van de negatieve externe effecten van het spoorvervoer, met name geluid, trillingen, emissies en andere milieueffecten.

Middelen

9. De bijdrage van de EU aan de werkzaamheden van de Gemeenschappelijke Onderneming S2R bedraagt maximaal 450 miljoen EUR; dit bedrag moet uit Horizon 2020 worden gefinancierd. Dit bedrag omvat 52 miljoen EUR die gereserveerd zijn voor het Horizon 2020-werkprogramma vervoer 2014-2015 (gidsprojecten), dat tot nu toe door de Europese Commissie werd beheerd; er werd dus 398 miljoen EUR toegewezen aan de Gemeenschappelijke Onderneming S2R³. De leden afkomstig uit de industrie van de Gemeenschappelijke Onderneming moeten ten minste 470 miljoen EUR aan middelen bijdragen⁴, waarvan minstens 350 miljoen EUR aan bijdragen in natura en in contanten aan

² Meer informatie over de activiteiten van de Gemeenschappelijke Onderneming is te vinden op haar website: <http://shift2rail.org>.

³ Artikel 3, lid 1, van Verordening (EU) nr. 642/2014.

⁴ Artikel 4, lid 1, van Verordening (EU) nr. 642/2014.

de operationele activiteiten en de administratieve kosten van de Gemeenschappelijke Onderneming, alsmede minstens 120 miljoen EUR aan bijdragen in natura voor aanvullende activiteiten⁵.

10. De administratieve kosten van de Gemeenschappelijke Onderneming S2R zijn beperkt tot 27 miljoen EUR, die gedekt moeten worden door de bijdragen in contanten van de leden en die op jaarbasis gelijkelijk worden verdeeld tussen de EU en leden afkomstig uit de industrie⁶.

11. In 2017 bedroeg de definitieve begroting van de Gemeenschappelijke Onderneming S2R 44,1 miljoen EUR (2016: 52,3). Op 31 december 2017 had de Gemeenschappelijke Onderneming 19 personeelsleden in dienst (2016: 17). De lagere definitieve begroting voor 2017 was een rechtstreeks gevolg van de bevestiging door de Europese Commissie dat zij de gidsprojecten zou blijven beheren⁷.

De evaluatie van de Commissie

12. De Commissie rondde de tussentijdse evaluatie van de activiteiten van de Gemeenschappelijke Onderneming in juni 2017 af; vervolgens stelde de Gemeenschappelijke Onderneming een actieplan op om de aanbevelingen in de evaluatie op te volgen. Bij deze gelegenheid voegen we een onderdeel toe dat verband houdt met het actieplan van de Gemeenschappelijke Onderneming als reactie op de tussentijdse evaluatie;

⁵ Zoals bepaald in artikel 4, lid 2, onder b, van Verordening (EU) nr. 642/2014, vallen aanvullende activiteiten buiten het werkplan en de begroting van de Gemeenschappelijke Onderneming, maar dragen ze wel bij tot de doelstellingen van het S2R-masterplan. In overeenstemming met artikel 4, lid 4, van dezelfde verordening moeten de kosten van aanvullende activiteiten worden gecertificeerd door een onafhankelijke extern controleur en worden ze niet onderworpen aan een controle door de Gemeenschappelijke Onderneming, de ERK of een ander orgaan van de Unie.

⁶ Artikel 16, lid 2, van de statuten van de Gemeenschappelijke Onderneming S2R (bijlage I van Verordening (EU) nr. 642/2014).

⁷ In artikel 3, lid 1, onder b), van Verordening (EU) nr. 642/2014 is een aanvullende bijdrage van de EU van 52 miljoen EUR voorzien voor de Gemeenschappelijke Onderneming S2R ingeval zij het beheer van het Horizon 2020-werkprogramma vervoer 2014-2015 (de gidsprojecten) overneemt.

dit is enkel bedoeld ter informatie en maakt geen deel uit van ons controleoordeel of onze opmerkingen.

OORDEEL

13. Wij hebben het volgende gecontroleerd:

- a) de jaarrekening van de Gemeenschappelijke Onderneming, die bestaat uit de financiële staten⁸ en de verslagen over de uitvoering van de begroting⁹ betreffende het per 31 december 2017 afgesloten begrotingsjaar, en
- b) de wettigheid en de regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij die rekening, zoals voorgeschreven door artikel 287 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).

Oordeel over de betrouwbaarheid van de rekeningen

14. Naar ons oordeel geven de rekeningen van de Gemeenschappelijke Onderneming over het op 31 december 2017 afgesloten jaar op alle materiële punten een getrouw beeld van de financiële situatie van de Gemeenschappelijke Onderneming per 31 december 2017, van de resultaten van haar verrichtingen en kasstromen en van de veranderingen van de nettoactiva in het op die datum afgesloten jaar, overeenkomstig haar financieel reglement en de door de rekenplichtige van de Commissie vastgestelde boekhoudregels. Deze zijn gebaseerd op internationaal aanvaarde boekhoudnormen voor de overheidssector.

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen

15. Naar ons oordeel zijn de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen betreffende het per 31 december 2017 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

⁸ De financiële staten omvatten de balans en de staat van de financiële resultaten, het kasstroomoverzicht en het mutatieoverzicht van de nettoactiva, alsook een overzicht van de belangrijkste grondslagen voor financiële verslaglegging en andere toelichtingen.

⁹ De verslagen over de uitvoering van de begroting omvatten de verslagen die een samenvatting zijn van alle begrotingsverrichtingen en de bijbehorende toelichtingen.

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende betalingen bij de rekeningen

16. Naar ons oordeel zijn de onderliggende betalingen bij de rekeningen betreffende het per 31 december 2017 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

Verantwoordelijkheden van de leiding en de met governance belaste personen

17. Overeenkomstig de artikelen 310-325 van het VWEU en het financieel reglement van de Gemeenschappelijke Onderneming is de leiding verantwoordelijk voor het opstellen en weergeven van de rekeningen op basis van de internationaal aanvaarde boekhoudnormen voor de overheidssector, alsmede voor de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen. Deze verantwoordelijkheid omvat het ontwerpen, invoeren en in stand houden van internebeheersingsmaatregelen die relevant zijn voor het opmaken en getrouw weergeven van financiële staten die geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten bevatten. De leiding dient er ook voor te zorgen dat de in de financiële staten weergegeven activiteiten, financiële verrichtingen en informatie in overeenstemming zijn met de voorschriften waar ze onder vallen. De leiding van de Gemeenschappelijke Onderneming draagt uiteindelijk de verantwoordelijkheid voor de wettigheid en regelmatigheid van de verrichtingen die ten grondslag liggen aan de rekeningen.

18. Bij het voorbereiden van de rekeningen is de leiding verantwoordelijk voor het beoordelen van het vermogen van de Gemeenschappelijke Onderneming om haar activiteiten voort te zetten, voor het in voorkomend geval melden van kwesties die verband houden met de bedrijfscontinuïteit en voor het hanteren van het continuïteitsbeginsel.

19. Degenen die belast zijn met governance zijn verantwoordelijk voor de supervisie van het proces van financiële verslaglegging over de entiteit.

Verantwoordelijkheden van de controleur voor de controle van de rekeningen en onderliggende verrichtingen

20. Onze doelstellingen bestaan erin, redelijke zekerheid te verkrijgen over de vraag of de rekeningen van de Gemeenschappelijke Onderneming geen afwijkingen van materieel belang vertonen en of de onderliggende verrichtingen wettig en regelmatig zijn, alsmede op basis van onze controle het Europees Parlement en de Raad of andere betrokken kwijtingsautoriteiten een betrouwbaarheidsverklaring te verschaffen over de betrouwbaarheid van de rekeningen en de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen. Redelijke zekerheid is een hoge

mate van zekerheid, maar geen garantie dat bij een controle een bestaande materiële afwijking of niet-conformiteit altijd zal worden opgespoord. Deze kan voortkomen uit fraude of fouten en wordt van materieel belang geacht indien hiervan, afzonderlijk of geaggregeerd, redelijkerwijs zou kunnen worden verwacht dat deze een invloed heeft op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze rekeningen nemen.

21. Een controle houdt in dat procedures worden uitgevoerd om controle-informatie te verkrijgen over de bedragen en mededelingen in de rekeningen en over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen. De selectie van de procedures is afhankelijk van het oordeel van de controleur, dat een inschatting omvat van de risico's op afwijkingen van materieel belang in de rekeningen en op niet-conformiteit van materieel belang van de onderliggende verrichtingen met vereisten uit de wet- en regelgeving van de Europese Unie, hetzij door fraude, hetzij door fouten. Bij deze risico-inschatting wordt gekeken naar de internebeheersingsmaatregelen met betrekking tot de opstelling en getrouwe weergave van de rekeningen en naar de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen, om controleprocedures op te zetten die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn, maar niet om een oordeel uit te spreken over de doeltreffendheid van de internebeheersingsmaatregelen. Een controle houdt tevens een beoordeling in van de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor de financiële verslaglegging en van de redelijkheid van de door de leiding gemaakte boekhoudkundige schattingen, evenals een beoordeling van de algehele presentatie van de rekeningen.

22. Voor de ontvangsten verifiëren wij de van de Commissie ontvangen subsidie en beoordelen wij de procedures van de Gemeenschappelijke Onderneming voor het innen van vergoedingen en andere inkomsten, voor zover van toepassing.

23. Ten aanzien van de uitgaven onderzoeken wij betalingsverrichtingen wanneer de uitgaven zijn gedaan, geboekt en goedgekeurd. Dit onderzoek betreft alle soorten betalingen (inclusief die voor de verwerving van activa) op het moment dat deze worden gedaan.

24. Bij de voorbereiding van dit verslag en oordeel hebben wij rekening gehouden met de controlewerkzaamheden die de onafhankelijke extern controleur heeft verricht ten aanzien van de

rekeningen van de Gemeenschappelijke Onderneming, zoals bepaald in artikel 208, lid 4, van het Financieel Reglement van de EU¹⁰.

25. De hiernavolgende opmerkingen doen niets af aan het oordeel van de ERK.

BUDGETTAIR EN FINANCIËEL BEHEER

Uitvoering van de begroting 2017

26. De definitieve begroting 2017 omvatte vastleggingskredieten ter hoogte van 68,6 miljoen EUR en betalingskredieten ter hoogte van 44,1 miljoen EUR. Het uitvoeringspercentage bedroeg 94 % voor de vastleggingskredieten en 79 % voor de betalingskredieten. De meeste betalingen die de Gemeenschappelijke Onderneming in 2017 verrichtte, waren voorfinancieringsbetalingen voor Horizon 2020-projecten die waren geselecteerd in het kader van de oproepen tot het indienen van voorstellen van 2017.

27. Eind 2017 bedroegen de ongebruikte betalingskredieten van voorgaande jaren van de Gemeenschappelijke Onderneming ongeveer 7,6 miljoen EUR. Deze situatie wijst op tekortkomingen in het proces voor de begrotingsplanning, waar de Gemeenschappelijke Onderneming echter niet de volledige controle over heeft.

Meerjarige begrotingsuitvoering in het kader van Horizon 2020

28. Van de maximale EU-bijdrage in contanten van 398 miljoen EUR die tijdens haar levensduur aan de Gemeenschappelijke Onderneming S2R moet worden toegewezen, had de EU eind 2017 in totaal 83,2 miljoen EUR in contanten bijgedragen.

29. Van de 350 miljoen EUR die de leden afkomstig uit de industrie gedurende haar levensduur minimaal moeten bijdragen aan de operationele activiteiten en de administratieve kosten van de Gemeenschappelijke Onderneming, hadden de leden eind 2017 bijdragen in natura ter hoogte van 34,9 miljoen EUR voor operationele activiteiten gerapporteerd, waarvan 3 miljoen EUR was gecertificeerd. Daarnaast had de raad van

¹⁰ Verordening (EU, Euratom) nr. 966/2012 van het Europees Parlement en de Raad (PB L 298 van 26.10.2012, blz. 1).

bestuur 4,9 miljoen EUR aan contante bijdragen van de leden afkomstig uit de industrie aan de administratieve kosten van de Gemeenschappelijke Onderneming gevalideerd.

30. Van de 120 miljoen EUR die de leden afkomstig uit de industrie minimaal aan aanvullende activiteiten buiten het werkprogramma van de Gemeenschappelijke Onderneming moeten bijdragen, hadden de leden eind 2017 al 130 miljoen EUR (108 %) gerapporteerd, waarvan 86,3 miljoen EUR was gecertificeerd. Aangezien we niet het recht hebben de bijdragen in natura van de leden aan aanvullende activiteiten te controleren, kunnen we geen oordeel geven over de aard, kwaliteit en kwantiteit daarvan.

31. Bijgevolg bedroegen de totale bijdragen van de leden afkomstig uit de industrie eind 2017 169,8 miljoen EUR (waarvan 76 % bijdragen aan aanvullende activiteiten), vergeleken met een EU-bijdrage in contanten van 83,2 miljoen EUR (zie ook paragraaf 38).

32. Van de maximale operationele en administratieve begroting van 411,5 miljoen EUR voor de Gemeenschappelijke onderneming¹¹ had de Gemeenschappelijke Onderneming eind 2017 voor 158,8 miljoen EUR aan vastleggingen en voor 78,6 miljoen EUR aan betalingen gedaan. Hieruit blijkt dat de Gemeenschappelijke Onderneming momenteel in overeenstemming met het meerjarig werkprogramma van de Gemeenschappelijke Onderneming onderling afhankelijke meerjarige subsidieovereenkomsten en aanbestedingsovereenkomsten heeft gesloten voor de uitvoering van 39 % van het onderzoeks- en innovatieprogramma van S2R.

INTERNEBEHEERSINGSMATREGELEN

Internebeheersingskader

33. De Gemeenschappelijke Onderneming heeft betrouwbare procedures voor controles vooraf opgezet die gebaseerd zijn op financiële en operationele controles van stukken. Eind

¹¹ Dit bedrag omvat de maximale bijdrage in contanten van de EU aan de operationele en administratieve kosten van de Gemeenschappelijke Onderneming en de contante bijdrage van de leden afkomstig uit de industrie aan de administratieve kosten van de Gemeenschappelijke Onderneming van 13,5 miljoen EUR.

2017 waren de belangrijkste internecontrole-normen grotendeels ten uitvoer gelegd; enkele acties, zoals het testen van het bedrijfscontinuïteitsplan, moesten in 2018 worden afgerond.

34. De gemeenschappelijke auditdienst van de Commissie (GAD) is verantwoordelijk voor de controle achteraf van kostendeclaraties voor Horizon 2020-projecten. In 2017 voerde de Gemeenschappelijke Onderneming – samen met de gemeenschappelijke auditdienst (GAD) van DG RTD – de eerste controle achteraf uit van een willekeurig getrokken steekproef van tussentijdse kostendeclaraties in het kader van Horizon 2020; de resultaten hiervan zullen echter pas in het jaarlijks activiteitenverslag 2018 van de Gemeenschappelijke Onderneming worden gerapporteerd.

35. Op basis van een beoordeling van het internebeheersingssysteem van de Gemeenschappelijke Onderneming en gegevensgerichte toetsing van ontvangsten-, betalings-, subsidie- en aanbestedingsverrichtingen boden de controleresultaten ons redelijke zekerheid dat het algehele restfoutenpercentage voor de Gemeenschappelijke Onderneming onder de materialiteitsdrempel ligt.

36. Eind 2017 waren de specifieke ontwikkelingen die nodig zijn voor de verwerking van de bijdragen in natura voor de Gemeenschappelijke Onderneming in het kader van de gemeenschappelijke instrumenten voor subsidiebeheer en monitoring voor Horizon 2020 van de Commissie nog niet voltooid.

Procedures voor het plaatsen van opdrachten

37. Er werden enige kwalitatieve tekortkomingen geconstateerd in de openbare aanbestedingsprocedure van de Gemeenschappelijke Onderneming voor communicatie- en evenementendiensten met een geraamde begroting van 1,2 miljoen EUR voor een periode van vier jaar.

OVERIGE KWESTIES

Het mobiliseren van bijdragen van uit de industrie afkomstige leden

38. Een van de belangrijkste doelstellingen van de Gemeenschappelijke Onderneming is het mobiliseren van bijdragen van leden afkomstig uit de industrie op het gebied van haar

activiteiten¹². Als enkel de activiteiten in aanmerking worden genomen waarop het werkprogramma van de Gemeenschappelijke Onderneming rechtstreeks betrekking heeft, moet op grond van de oprichtingsverordening van de Gemeenschappelijke Onderneming een minimale hefboomfactor van 0,88¹³ worden gerealiseerd. De minimale hefboomfactor stijgt tot 1,18¹⁴, als ook rekening wordt gehouden met de bijdragen van de leden afkomstig uit de industrie aan de aanvullende activiteiten buiten het werkprogramma van de Gemeenschappelijke Onderneming. Aangezien we echter niet het recht hebben de bijdragen in natura aan aanvullende activiteiten te controleren, kunnen we geen oordeel geven over de aard en de kwaliteit van dergelijke bijdragen¹⁵.

INFORMATIE OVER DE EVALUATIES VAN DE COMMISSIE

39. De tussentijdse evaluatie¹⁶ door de Commissie van de activiteiten van de Gemeenschappelijke Onderneming S2R had betrekking op de periode 2014-2016 en werd uitgevoerd met behulp van onafhankelijke deskundigen, zoals voorgeschreven in de

¹² Overweging 10 van Verordening (EU) nr. 642/2014 luidt: “Een substantiële bijdrage van de industrie is een essentieel aspect van het Shift2Rail-initiatief (het „S2R-initiatief”). Het is derhalve van fundamenteel belang dat tegenover de overheidsmiddelen voor het S2R-initiatief een minstens even grote bijdrage van de sector staat.”

¹³ De minimale bijdragen van de leden afkomstig uit de industrie aan de operationele activiteiten van de Gemeenschappelijke Onderneming (350 miljoen EUR) gedeeld door de maximale contante bijdrage van de EU aan de Gemeenschappelijke Onderneming (398 miljoen EUR).

¹⁴ De totale minimale bijdragen van de leden afkomstig uit de industrie aan de operationele en aanvullende activiteiten van de Gemeenschappelijke Onderneming (470 miljoen EUR) gedeeld door de maximale contante bijdrage van de EU aan de Gemeenschappelijke Onderneming (398 miljoen EUR).

¹⁵ Overeenkomstig artikel 4, lid 4, van Verordening (EU) nr. 642/2014 worden de kosten van aanvullende activiteiten gecertificeerd door een onafhankelijke extern controleur die wordt aangewezen door de Gemeenschappelijke Onderneming. De kosten voor dergelijke activiteiten kunnen echter niet gecontroleerd worden door de Gemeenschappelijke Onderneming S2R of door enig orgaan van de Unie.

¹⁶ Tussentijdse evaluatie van de Gemeenschappelijke Onderneming S2R (2014-2016) in het kader van Horizon 2020. <https://ec.europa.eu/research/evaluations/pdf/s2r.pdf>

Verordening van de Raad over de Gemeenschappelijke Onderneming S2R¹⁷. De evaluatie betrof de prestaties van de Gemeenschappelijke Onderneming ten aanzien van relevantie, doelmatigheid, doeltreffendheid, samenhang en Europese meerwaarde, waarbij ook werd gekeken naar openheid en transparantie. De resultaten van deze evaluatie werden in aanmerking genomen in het verslag dat de Commissie het Europees Parlement en de Raad in oktober 2017 toestuurde¹⁸.

40. In reactie op de aanbevelingen van de beoordelaars¹⁹ heeft de Gemeenschappelijke Onderneming een actieplan voorbereid dat op 28 juni 2018 door de raad van bestuur werd goedgekeurd. Hoewel niet alle aanbevelingen die in de tussentijdse evaluatie worden gedaan, in het kader van het huidige financiële kaderprogramma²⁰ zullen worden opgevolgd, zijn sommige in het actieplan opgenomen acties al in gang gezet²¹, terwijl andere, zoals past

¹⁷ Artikel 11 van Verordening (EU) nr. 642/2014 van de Raad over de Gemeenschappelijke Onderneming S2R.

¹⁸ Werkdocument van de diensten van de Commissie. “Interim Evaluation of the Joint Undertakings operating under Horizon 2020” {SWD(2017) 339 final}.

¹⁹ Specifieke aanbevelingen omvatten de noodzaak om meer samen te werken met de andere Gemeenschappelijke Ondernemingen op het gebied van vervoer (Sesar, Clean Sky en FCH); het zorgen voor een evenwichtiger verhouding tussen deelnemers aan S2R-activiteiten; het vaker een beroep doen op het wetenschappelijk comité van de Gemeenschappelijke Onderneming, de European Rail Research Advisory Council (ERRAC) en adviesorganen om technisch en strategisch advies te verstrekken; en het herzien van de bestaande essentiële prestatie-indicatoren (KPI's) van de Gemeenschappelijke Onderneming, waarvan er te veel zouden zijn en waarvan sommige ongeschikt zouden zijn.

²⁰ In het actieplan van de Gemeenschappelijke Onderneming wordt onderkend dat er aan bepaalde aanbevelingen, zoals de noodzaak om de verhouding tussen deelnemers in de Gemeenschappelijke Onderneming beter in balans te brengen, of om meer aandacht te besteden aan de belangrijkste maatschappelijke uitdagingen, onvoldoende uitvoering werd gegeven in het kader van S2R en dat deze in de volgende programmeringsperiode verder moeten worden uitgevoerd.

²¹ Er wordt al regelmatig contact onderhouden met de andere gemeenschappelijke ondernemingen om synergieën te creëren tussen de verschillende programma's; in het jaarlijks werkprogramma 2018 is de regeling inzake forfaitaire subsidies ingevoerd met het oog op grotere vereenvoudiging.

bij de aard daarvan en gelet op het huidige rechtskader, naar verwachting in de periode 2018-2020 zullen worden uitgevoerd²².

Dit verslag werd door kamer IV onder leiding van de heer Neven MATES, lid van de Rekenkamer, te Luxemburg vastgesteld op haar vergadering van 2 oktober 2018.

Voor de Rekenkamer

Klaus-Heiner LEHNE

President

²² Uit te voeren acties omvatten: de uitnodiging aan geassocieerde leden van de Gemeenschappelijke Onderneming om hun betrokkenheid bij S2R te vergroten teneinde de verdere deelname van derde partijen mogelijk te maken via activiteiten van geassocieerde leden; de selectie van nieuwe leden van het wetenschappelijk comité; een herziening van het meerjarig actieplan (deel B) van S2R om dit af te stemmen op de bestuurlijke visie voor S2R die in oktober 2017 werd vastgesteld door de raad van bestuur (deel A); en de vaststelling van een nieuw KPI-model overeenkomstig de doelstellingen van de verordening van de Raad over S2R.

Bijlage**Follow-up van de opmerkingen van de voorgaande jaren**

Jaar	De opmerking van de ERK	Stand van de corrigerende maatregel (Afgerond / Loopt nog / Nog af te handelen)
2016	Fraudebestrijdingsstrategie	
	De Gemeenschappelijke Onderneming S2R is verplicht de strategie van de Commissie voor fraudebestrijding bij onderzoek te volgen. Eind 2017 had de Gemeenschappelijke Onderneming echter nog geen specifieke risicobeoordeling voor fraudebestrijding verricht, noch een actieplan vastgesteld voor de uitvoering van haar eigen fraudebestrijdingsstrategie aan de hand van de door de Commissie verstrekte methodologie.	Afgerond

ANTWOORD VAN DE GEMEENSCHAPPELIJKE ONDERNEMING

27. Volgens de gebruikelijke begrotingsprocedure wordt voor elk begrotingsjaar pas in maart de eerste schijf door de Commissie aan de Gemeenschappelijke Onderneming uitbetaald. Daarom heeft de Gemeenschappelijke Onderneming in haar begrotingsplanning voor 2017 rekening gehouden met het volledige bedrag van ongebruikte betalingskredieten van voorgaande jaren om de betalingen in het eerste kwartaal van 2018 te dekken.

37. Wat de aanbestedingsprocedure voor een raamcontract voor communicatie- en evenementendiensten betreft, heeft de Gemeenschappelijke Onderneming besloten geen minimale financiële draagkracht vast te stellen om de deelname van kleine en middelgrote ondernemingen aan de aanbesteding niet te ontmoedigen, een risico dat de Gemeenschappelijke Onderneming wilde verminderen. Het is wel bekend dat de vaststelling van minimumniveaus met betrekking tot financiële draagkracht een hinderpaal vormen voor nieuwe deelnemers.

In dezelfde procedure werd perceel 4 geannuleerd omdat de door de winnende inschrijver voorgestelde technische oplossing het mogelijk maakte de aanvankelijk in twee percelen opgesplitste diensten in één perceel samen te voegen. Deze oplossing leverde een besparing van financiële middelen op. De Gemeenschappelijke Onderneming voldeed in dit verband volkomen aan artikel 114 van het Financieel Reglement (“Annulering van de procedure”).

38. De Gemeenschappelijke Onderneming S2R wil erop wijzen dat de andere leden dan de Unie reeds gecertificeerde bijdragen in natura aan aanvullende activiteiten hebben geleverd die de voorgeschreven doelstelling ruim overschrijden. Deze bijdragen zijn gecertificeerd overeenkomstig internationale auditnormen.

Gemeenschappelijke Onderneming Shift2Rail

Wanneer alleen gekeken wordt naar de bijdragen van andere leden dan de Unie, bedraagt de hefboomfactor op grond van de oprichtingsverordening van de Gemeenschappelijke Onderneming respectievelijk 1,24¹ en 1,66².

¹ Minimumbijdragen van de leden uit de industrie aan de operationele activiteiten van de Gemeenschappelijke Onderneming (350 miljoen euro), gedeeld door de maximale contante bijdrage van de EU aan de Gemeenschappelijke Onderneming die door de S2R-verordening wordt toegewezen aan de andere leden dan de Unie (282,5 miljoen euro).

² Rekening houdend met het totaal aan minimale bijdragen van de leden uit de industrie aan de operationele en aanvullende activiteiten van de Gemeenschappelijke Onderneming (470 miljoen euro).